

Izhaja
enkrat
na mesec
in sicer
početkom
meseca.

ŽENSKI LIST

GLASILO ZVEZE DELAVSKIH ŽEN IN DEKLET.

Naroča se
pri upravi
v Ljubljani,
Vošnjakova
ulica št. 20.

Naročnina za celo leto 12 Din.

V Ljubljani, 1. julija 1929.

Posamezna številka 1:50 Din.
Za inozemstvo 2 Din.

Roza Luksemburg.

Luiza Kautsky. (Prev. Š. B.)

Dne 15. januarja t. l. je bilo 10 let, odkar je Roza Luksemburg umrla pod morilsko roko krvoločne soldateske. Njena smrt je ugrabila človeštvu neustrašeno bojovnico za delavske pravice, ugrabila je pogumno besednico zoper zatiranje in izkoriščanje.

Puškinji kopiti so ustavili bitje srca, ki je bilo polno sočutja za trpljenje ponižanih in razdedinjenih v človeški družbi, ugasnili so življenje, ki je, bogato in pomembno za človeštvo, iskalo sebi enakega.

V nekem malem mestecu v Lublinskem gouvernementu, v nekdanjem Prusko-Poljskem, leta 1870 rojena, v Varšavi vzgojena in doraščajoča, je mala židinja že zgodaj spoznala, kaj pomeni nacionalno in versko zatiranje. Že v šoli se je proti temu ogorčevala in je kmalu postala središče mladih zarotnikov, ki so žareli za pravico in svobodo.

Sumničenje carističnih oblasti jo je primoralo zapustiti Varšavo ter se podati v Švico radi dovršitve njenih študij. Tam je kmalu postala sotrudnica revolucionarne poljske literature in ko se je naučila nemščine, je pisala tudi za nemški socialistični tisk. Udeleževala se je z vnmom diskusij v curiškem delavskem društvu. Ko je napravila doktorat državosnanstva, se je podala v Pariz, da spozna francosko delav. gibanje.

Toda hotela se je udeleževati v Nemčiji. Ker bi pa kot Rusinja bila radi političnega udejstvovanja iz Nemčije takoj izgnana, se je na videz poročila s sinom nekega starejšega sodruga in tako dosegla nemško državljanstvo. Tako si je pridobila pravico, da se je mogla nemoteno udeleževati v delavskem pokretu; postala je sotrudnica socialdemokratskega tiska in je kot govornica in agitatorica prav kmalu potegnila za seboj revolucionarni del delavstva.

Leta 1906 se je v Varšavi goreče udeleževala ruske revolucije in je

radi tega morala prebiti devet mesecev v ječi. Vrnivši se v Nemčijo, je izdala brošuro o veliki ruski stavki, katero je z ruskimi metodami hotela izvesti tudi v Nemčiji, s čimer si je pridobila proletarijat skrajne levice.

Odslej so jo delegirali na vse kongrese nemške socialdemokratske stranke in internacionale. Sve-sta si zaupanja svojih pristašev, je nastopala povsod kot ostra polemikarica, katere so se vsi bali, ker je neizprosno obračunala z vsakim sodrugom, ki se je po njenem mnenju pregrešil zoper strankina načela. Ni bila samo osovražena od svojih političnih nasprotnikov, marveč tudi zelo neprikljubljena pri lastnih sodrugih, v kolikor so ti pripadali desnemu krilu stranke.

Kljub temu ji je strankino vodstvo na predlog Karl Kautsky-a poverilo častno nalogo, poučevati narodno ekonomijo na strankini visoki šoli.

Kot učiteljica je izpričevala nepredviden pedagoški talent. Njeni učenci so bili zanjo navdušeni, ker je posedovala dar, jih zbuditi k zanimanju, jih vzpodbujala k govorenju, jih zainteresirala tudi za najtežji predmet ter jih obenem povzdignila in osrečila.

Tudi Roza je našla v tem svoje zadoščenje.

Izbruhnila je svetovna vojna in cnemogočila vsako delovanje. Nasprotujoča se mnenja se v socialdemokratski stranki vedno bolj poostrujejo in povzročajo razkol v stranki. Roza stopi na skrajno levico, med takozvane Spartakovce, ki so tvorili pozneje jedro nemške komunistične stranke. Že v začetku vojne je Roza osredotočila vso silo in ostrino svojih napadov bolj na socialdemokracijo kot na stranke meščanstva. Skoro vso vojno je bila v zaporu. Z vso silo svojega bistva je želela sodelovati pri vsem, kar se je v oni razburkani dobi dogajalo zlasti po izbruhu ruske revolucije. A vztrajala je pogumno. Osvobojena po novembarski revoluciji je pohitela v Berlin,

se združila z Liebknechtom in je veljala pri desnoorijentiranemu proletarijatu in vojaštvu, ki je nastopalo zoper ulične nemire, kot povzročiteljica meščanske vojne.

Začeli so jo zopet zasledovati in preganjati; ni mogla več v svoje stanovanje. Primorana je bila, da se je skrivala in je končno vendar prišla v roke od vojne posurovelemu vojaštvu. Zavlekli so jo v hotel, kjer so jo častniki sodili; ubogo, malo ženo, ki se ni mogla braniti, so namreč, cipsovano in zasmehovano, pahnili iz dvorane, kjer jo je pri vhodu posuroveli podčastnik s puškinim kopitom udaril po glavi, da se je sesedla. Vrgli so jo v pripravljeni avto in ker je še kazala znake življenja, jo je eden teh junakov ustrelil v glavo. Nato so jo vrgli v vodo in predrzo tajili to sramotno dejanje. Morilec Runge, kateremu gospodje oficirji niso hoteli poplačati tega krvavega dejanja, je pozneje vse natančno opisal in izdal. Ko so bila leta 1920 objavljena pisma, katera je Roza Luksemburg pisala Sonji Liebknecht in pozneje za-koncema Kautsky, se svet ni mogel dovolj načuditi.

Ni se samo delavstvo vseh frakcij spoštljivo klanjalo njenemu spominu, marveč tudi meščanstvo, ki ni moglo zapopasti, da je rdeča revolucionarka, ta krvava Roza, posedovala tako nežno dušo in tako plemenit značaj; ta pisma so jih prisilila, da spoštujejo njen spomin.

Ta bojovnica, ki je vodila svoje pero kakor ostri meč, katere jezik je zbadal kakor konica sulice, je bila obenem sočutna materinska prijateljica in svetovalka; bila je ljubljenska otrok in mladine. Ona je ljubila naravo, oboževala je vso umetnost, je pela in slikala v svojih prostih urah ter bila gostoljubna gospodinja in je poleg svojega političnega udejstvovanja tudi pridno študirala razne znanosti. Bila je vedno dobrodušna in dovtipna in kdor je med srečnimi, ki jo je smel imenovati prijateljico, ta lahko šteje ure, ki jih je v njeni druž-

bi preživel, med najsrečnejše in polne užitka.

Oni pa, katerim je posvetila svoje življenje, za katere je trpela in se bojevala, za katere je ždel v ječah in šla končno, plemenito uverjena v svoje osvobodilno poslanstvo, tudi v smrt, oni ji ohranjajo zvest spomin in jo uvrščajo med one mučenike, ki so žrtvovali svoje življenje za svobodo. Zato čast njenemu spominu.

Beograjske voditeljice ženstva o cerkvenem ozir. civilnem zakonu

Nedavno je prišlo pri nas na dnevni red vprašanje: ali civilni ali cerkveni zakon? Srbska pravoslavna cerkev je odločno proti civilnemu zakonu, češ, da je zakon — zakrament, torej tajnost, ki jo more sklepati edinole cerkev. Po mnenju zastopnikov pravoslavne cerkve smatrajo ljudje civilni zakon za nakupni in prodajni dogovor, za mešetarijo. Proti temu so se uprli zopet svobodomiselnih ljudi obeh spolov, ki so za civilni zakon, ki mnogo preprosteje ureja razmerje zakoncev. K temu vprašanju so dale svoje izjave razne ugledne Beograjčanke, od katerih so nekatere za samo civilni, druge za oboje po izbiri, tretje pa za samo cerkveni zakon.

Nekako zmedeno in nejasno izjavo je podala predsednica Ženskega saveza, ki šteje okrog 280 krajevnih društev po vsej državi, ga. **Leposava Petković**. Izgovarja se in ne pove ničesar odločnega. Ne izjavi se niti za ta niti za oni zakon. Pravi, da je vprašanje zakona sploh, bodisi cerkvenega, bodisi civilnega, silno delikatno vprašanje. Kot oseba lahko reče, da je za popolno zaščito ženske. To pomeni — kakor pravi — da tudi civilni zakon lahko nudi popolno zaščito žene, a smatra, da je verski značaj našega naroda tako prešel v tradicijo, da bi bilo zelo nepriporočljivo, razrušiti ga. Na vprašanje, odkod prihaja kriza zakona, je ta visoka dama odgovorila: »Od krize morale, poveljne morale...« Več ta voditeljica Zveze 280 ženskih društev ne ve povedati.

Mnogo bolje je govorila gospa **Persida Prodanović**, podpredsednica Kola srbskih sester. Ona pravi: »Cerkveni zakon je bil velike važnosti v oni dobi, ko je bila žena polkorna možu, ko mu je bila podložnica, zakaj cerkev nalaga možu ščititi ženo, a ženi nalaga, da se pokori možu.

Danes pa mora biti zakon svobodna in enakopravna zveza dveh

oseb, kjer ne more biti govora o strahu in strahovanju ozir. o oblasti in polkonnosti. Razen tega izreka cerkev načelo: vse, kar je zvezano s poroko na svetu, je zvezano tudi v nebesih. Čas pa je prinesel, da se zakoni razporočajo, celo tu na zemlji ter tako cerkveno načelo ni ostalo v veljavi. Cerkveni zakon nezvestobe in slabega življenja zakoncev ni preprečil, pač pa ovira in celo prepoveduje razporoke. Radi tega postane v takih slučajih zakon naravnost ječa, kjer trpijo zakonci in delajo — naravnost — škandale. Končno cerkveni zakon ne rešuje eno glavnih vprašanj: materijalnih odnošajev med zakonci, do čim civilni zakon to vprašanje pravilno ureja. Možnost lažje ločitve v civilnem zakonu tudi pospešuje zvestobo in utrjuje zakon. Zakaj: V zakonu ni več suženjstva! — je krepko poudarila ga. Prodanovičeva. To izgleda paradoksalno, ali je resnično, kakor je tudi resnično, da svobodni delavec bolje dela kot pa suženj ali feudalni delavec, dasi je tudi to v starih časih izgledalo paradoksalno. Po mojem je treba cerkev ločiti od ceremonij in naj se ne vmešava v človekove zadeve.

Druge vprašane Beograjčanke so povečini govorile neodločno in mežasto, ne za ta ne za oni zakon. »Ta je dober, pa tudi oni ni napačen« ali »sem za cerkveni zakon, dasi ne dvomim, da bi bil tudi civilni mogoč« — tako bi lahko skržili vse te izjave. Vprašane so bile samo »voditeljice« raznih ženskih društev, torej voditeljice ženskega gibanja, pa je kar žalostno, če pomislimo, kako plehke so v misljenju na tako važno vprašanje, ki se tiče njih najbolj.

Socijalistka sodružica Milica Topalovičeva pa je odgovorila odločno in z velikim razumevanjem. Izjavila je:

»Me, socijalistke, stojimo na stališču, da je cerkveni zakon zastarela in preživeta ustanova, in da je življenje samo storilo korak naprej. — To priča dejstvo, da je veliko število ljudi, zlasti delavcev, nižjih uradnikov in obrtnikov, celo na vasi, ki živijo izven zakona, ker ne morejo dobiti razporoke s strani cerkve, kar je zvezano z velikimi težkočami. Na vasi se n. pr. radi tega, ker se žena ne more razporočiti od svojega moža, večkrat kriminalitet (kazenski prestopki).

Smatramo, da je zakon popolnoma privatna zadeva, ki zavisi samo od osebnega pristanka in smatramo, da je zakon gospodarska ustanova. To je zveza ljudi, ki si pomagajo v medsebojnem življenju. Vsaj pri de-

lavcih in nižjih stanovih je tako. Tu sploh pravzaprav ni kakšne velike ljubezni ali kakšne tajnosti zakramenta. Poročijo se zategadelj, da se čim lažje preživljajo. Za nas je tudi prejšnji zakon v predzgodovinski dobi in družina kot taka, ustanova, ki je nastala iz gospodarskih razlogov. Poleg tega prihaja v ozir nagon, oplojevati in nadaljevati rod. Vsak mož in vsaka žena gledata, da dobita zarod, a zarod se more vzdrževati samo v skupni zvezi, v družini, ki mora sloneti na zakonu. Brez zakona ni družine. Stoječe na takem stališču, se za nas vprašanje cerkvenega zakona samo rešuje.

Govorijo o svetosti zakona, a tu ni nikake svetosti, marveč navadna realistična podlaga, ki je naravna in tudi razumljiva, če jo gledaš v luči civilnega zakona in postane popolnoma komična, celo smešna, če se hoče dati temu zakonu neko svetost in božanski značaj.

Poleg tega obstoja v naši državi razlog, ki ne obstoja v drugih državah, ki govori za to, da se uvede civilni zakon. Država, ki želi storiti iz treh narodov en narod, bi morala črtati vse, kar naj bi delilo te narode. Radi tega nismo me samo za civilni zakon, marveč tudi za posvetno šolo, ker smo mnenja, da vse, kar ovira enotnost, ovira tudi napredek.

Z ozirom na gospodarske činjenice, na socijalne in kulturne, je zakon dandanes ustanova, ki je mnogo manj stabilna, kot je bilo to kdaj prej. Žena je dandanes mnogo manj odvisna od moža kot svoje čase, zato pa ji ni več treba, da tako trpi kot nekdaš. Z uvedbo civilnega zakona izostanejo zakonske tragedije, kakor jih je bilo doslej vse polno. V civilnem zakonu se bo razvilo mnogo več osebnega poštenja, mnogo več družinskega in družabnega poštenja.

Tako je izjavila sodružica Topalovičeva. Njena izjava je vsekakor najjasnejša izmed vseh v tej anketi.

Delavska vlada v Angliji.

Macdonald je sestavil sledečo vlado delavske stranke: Macdonald, predsednik; Henderson, zunanji minister; Snowden, finančni minister; Tom Shaw, vojni minister; Webb, kolonije; Graham, trgovina; Trevelyan, pouk. Razen tega je bilo ustvarjeno zasebno ministrstvo za boj proti brezposelnosti. Vodi ga Thomas. Ministrstvo dela pa je v rokah žene Margrete Bondfieldove. Sodr. Bondfield je prvi ženski minister na Angleskem.

Volilna zmaga angleškega delavstva je velikega pomena ne samo za narode velike angleške države, marveč tudi za vse ostalo delavstvo sveta.

Anglija kot ena največjih velesil ima vodilni vpliv povsod, kjer se odloča o mednarodnih vprašanjih, t. j. predvsem v »Zvezi narodov« in v »Mednarodnem uradu dela«.

Dočim so doslej stali meščanski zastopniki angleške vlade na strani imperijalistov in kapitalistov ter pomagali sklepati vedno v korist prvih in na škodo delavstvu, bo zastopnik delavske Macdonaldove vlade brezdvomno glasoval vedno v prid zatiranim in izkoriščanim.

Želimo, da bi s. Macdonald s svojimi ministri, katere je izbral in postavil na njihova mesta po njihovih preizkušeni zmožnostih, prav dolgo vladal. Njegovo vladanje bo blagodejno vplivalo tudi na razvoj mednarodne politike, od katere je odvisno blagostanje vsega delavstva.

Vzgoja brez palice.

V naslednjem hočemo pregledati, kam vodi in kakšne uspehe ima nasilna vzgoja s palico.

Nek pomožni delavec je bil tožen vsled slabega ravnanja z otrokom. Pustil je otroka klečati devet ur na polenih. To vzgojno sredstvo je poleg palice žalibog v rabi tudi še pri soc. proletarcih. Poleg tega je bilo po šolsko-zdravniškem pregledu dognано, da je bil otrok pretepen tudi s palico. O tem pa sosedje niso nič vedeli in nič videli, ker so pač ljudje sami še dovolj sadistični, da smatrajo tako strogo kot pravilno vzgojo. »Meni tudi ni nič škodovalo, postal sem pošten človek; zakaj bi se današnjim otrokom godilo bolje?« se ponavadi odrežejo na kakšno morebitno vprašanje ali opomin. No, ti ljudje se pač motijo. Če so postali poštene ljudje, potem so postali ne vsled palice, a kljub njej. Če mislijo, da jim ni nič škodovalo, potem se jako motijo. Če bi bili vzgojeni z ljubeznijo, potem ne bi mogli ravnati in govoriti tako grozno. Oni ne bi bili voljni in navdušeni za nasilje vojne. Dali bi prednost pameti in ne nasilju. Kdor je bil sam tepen, se čuti dolžnega in upravičenega, da tudi sam ravna tako, ko so drugi z njim. Pomočnik oklofuta učenca, ker se je tudi »njemu tako godilo«. Zato, ker je bil on tepen, se maščuje sedaj za svojo lastno učno dobo, seveda ne napram mojstru, to bi bilo pač nasilje, ne, on se maščuje nad šibkejšim, ki mu je izročen na milost. Moč-

nejši ima pravico! Bo pač preteklo še precej časa, preden bo pamet zmagala nad nasiljem.

Vladajoči vedo, zakaj pridigajo ob vzgoji nasilje v obliki strogosti. S tem si pridobijo najboljše orožje, da še dolgo ne bosta vladali pamet in pravica in skrbijo za to, da sužnji ne bi bili vzgojeni za svobodne in samostojne ljudi! Ljudje naj potrpežljivo prenašajo krivice in ponižanja, kot od boga poslani preizkušnje, »za katere bodo odškodovani na drugem svetu«... Samo pet ur klečanja, to je zelo mila kazen. Tepenje in klofutanje, to je malenkost — za odrasle. Dobro bi bilo enkrat vse take vzgojitelje postaviti po vojaško v vrsto in jih obdelati z zaušnicami... in če le mogoče, si pustiti nato zahvaliti za izkazano vzgojno dobroto! Pa seveda to ni mogoče, odrasli so vendar ljudje, otrok pa še ne! Kdor pretepa svoje otroke, pretepa z isto naslodo in z istim upravičenjem tudi svojo ženo! Zakaj? Ker je bil sam tepen in je moral klečati. Ženo in otroke se mora vzgojiti k ponižnosti! »Saj je bilo dobro mišljeno,« je nato izgovor. No, pa saj vemo, kakšni dobri nameni so lahko skriti napram otroku za takole dobrohotnostjo. Nasilje, tepenje, to je hitrejša in pripravnejša sredstvo kot pa premišljanje in uvidevanje svojih lastnih napak in svoje lastne brutalnosti, nečlovečnosti in neumnosti. In kaj z dobroto? Ta pridiga samo eno do dve uri zato, ker je vsled pokvarjenosti vse izgubljeno in brez vsakega uspeha.

In to naj bi se dandanes imenovalo še »vzgoja« mesto »srednjeveškega trpinčenja«, »dobrota in strogost« mesto »trinoštva«, »barbarstva«. Kako more blede in bolno dete uspevati pri taki ljubezni!

Sport in vzgoja k samostojnosti bi bila boljše kot pa pokroviteljstvo v obliki pomehkuževanja, tepenja in klečanja. Do take pametne vzgoje je žal tudi pri proletarijatu še zelo daleč.

Jesenice.

Smrtna kosa.

Dne 19. junija 1929 je umrla naša zvesta članica sodružica Kristina Markizeti, šele v 27. letu starosti. Žalujemo soprogu zapušča troje otročičev-deklic, starih 7, 6 in 4 leta.

Pobrala jo je prolet. bolezen — jetika, kateri toliko mladih žen in mater podleže. Lepo število sorodnikov, znancev, prijateljev in tudi naših sodružic jo je spremilo na njeni zadnji poti do preranega groba,

ki smo ga obložili s cvetjem, katero sedaj vene in se suši od vročega poletnega solnca, kakor je tudi venela ona in podlegla vsakdanjim skrbem in trudu delavske žene in matere.

Ti, draga Kristina, si okusila vse gorje delavske žene in matere. Skoro še otrok, si nadela nase jarem zakonskega življenja. Izkusila si, kaj se pravi biti mati petero otrok, v teh slabih stanovanjskih razmerah. Vse Ti je glodalo Tvoje mlado življenje, obenem Ti pa dalo misliti in razumeti, da si stopila pogumno v našo zvezo, potom katere si želimoboljšati svoj položaj; to si razumela in bila si zvesta do zadnjega diha.

Ob Tvojem svežem, preranem grobu žaluje soprogo in trije nedolžni otročiči, kateri se še ne zavedajo, kaj so izgubili, ko jim je objel grob njih ljubečo, zlato mamico.

Gorje ubogim malčkom, ko odrastejo in spoznajo, kako jim manjka gorkega solnca, materine ljubezni.

Vse to si videla in razumela ob zadnjih urah Tvojega življenja. Pa tudi na nas nisi pozabila.

Ne pozabim, draga Kristina, onega trenutka pred Tvojo smrtjo, ko sva si poslednjič stisnili roki. Tvoja vsa mokra in mrzla, glas komaj slišen: »Pozdrav vsem sodružicam, članicam.« Mrzli mrtvaški pot je oblival Tvoje čelo — zadnji vzdihljaji — ali Tvoj razum, Tvoje prepričanje je bilo še z nami. Razumela si skupnost do zadnjih utripov.

Ob Tvojem grobu žalujejo: soprogo, otročiči, mati, sestre, bratje in Tvoje sotrpinke-članice. Obljubljamo Ti, da hočemo tudi me vztrajati v vrstah žen in deklet, katere želimo boljše bodočnost sebi in našim mlajšim. Hočemo si pomagati in se vzpodbujati na naših potih tega trpkega življenja, pomagati pa tudi po močeh ubogim zapuščenim otročičem.

Sodružice, Vam pa kličem, ohranite jo v blagem spominu.

Slava Tvojemu spominu!

Zveza del. žen in deklet
podr. Jesenice.

H. Z.

V Ljubljano!

Iz Jesenic. Tukajšnja podružnica »Zveze del. žen in deklet« je priredila dne 1. in 2. junija izlet v Ljubljano z otroci, kateri sodelujejo pri prosvetnih večerih. Udeležilo se nas je lepo število. V soboto s prvim vlakom smo se odpeljali proti Ljubljani, kjer so nas na gorenjskem kolodvoru pričakovale ljubljanske sodružice in nas spremile v Šiško. Sodružica Pevčeva nam je pripravila

skupen zajtrk. Nato smo si ogledali Delavsko zbornico, grad in druge dele mesta. Popoldne smo posetili velesejem in Delavsko pekarno. V nedeljo smo šli še enkrat na velesejem in v muzej.

V soboto zvečer so nas iznenadile ljubljanske sodružice, ki so nam priredile čajanko, na kateri so nam tako lepo posrejele s čajem in iz vrstnim prigrizkom.

Iz ljubli, podružnice. V Zadrugi nem domu smo jih sprejeli. Skromen in premajhen prostor je bil za te naše najmlajše goste. Vsi so bili utrujeni od dolgotrajnega tavanja po ulicah in sejmu, a vendar je vsak prav skrbno spravil vse reklame, ki jih je nabral na sejmu. Toliko so jih imeli, da so jih komaj nosili. To bo še zabave doma!

Ko so se nekoliko odpočili in pomirili, je v imenu centrale Z. d. ž. i. d. pozdravila navzoče s. Ajdiškova s prav prisrčnim nagovorom. Ne samo otroci, tudi mi smo bili veseli tega poseta.

Nato so nastopile deklice in dečki s svojimi deklamacijami. Kot prva je v pozdrav deklamirala ena najmlajših iz ljubljanske podružnice »Otroški pozdrav«, katerega je v ta namen priredil »Stric sodrug«.

Kar nas je delavske mladine, zavedajmo se mladih sil, zavedajmo se, da svoboda mladine je najvišji cilj!

Povsod, kjerkoli naš pogled, kjer so livade in gozdovi, povsod, kjer dela nam prolet, povsod so dela blagoslovi.

Poseje polje, ga goji in žanje žito, ga omlati, gradi nam mline in peči, da deci kruh ponudi mati.

Iz zemlje dviga nam zlato, gradi tovarne, zida vile, gradi palače pod nebo in mrtvim še gradi gomile.

Polaga čez zemljo poti, zmaguje morje in višino, le delo samo vse stori, le roke delavcev, trpinov!

In mi smo delavska mladina, zavedajmo se svojih sil, zavedajmo se, da svoboda mladine je najvišji cilj!

Zato: pogled naprej! Glave dvignite!

Prav iz srca, iz mladega srca:

Zdravstviuite!

Iz savske podružnice je v odgovor pozdravila deklica s pesmijo »Družnost«.

Sledile so nato razne pesmi, vse posnete iz proletarskega življenja.

Priredili so tudi malo igrice v treh osehah. Prav samozavestno in glasno je deklamirala ena mlajših Molko »Mi vsi«. Na njen povdarek »en sam nič« so glasno odgovarjali ostali »mi vsi moč«.

Mnogo jih je bilo, ki so nas posetili ta dan, vendar jih je še mnogo ostalo doma, ki bi tudi radi šli in nam sporočili svoj pozdrav, pa jim to ni bilo mogoče.

Tudi z vsemi temi si želimo svidenja. Ako niso prišli sedaj, bodo pa drugo leto ali pa pozneje. Zaenkrat kličemo vsem, ki ste bili naši gostje in onim, ki niste bili med nami, zdravstviuite in na svidenje!

Jubilej Obrtne šole v Ljubljani.

Štiridesetletnico svojega obstoja obhaja letos »Obrtna šola v Ljubljani«.

Ob tej priliki je vodstvo te šole priredilo razstavo raznih tu izvršenih izdelkov.

K otvoritvi razstave je tudi naša organizacija prejela prijazno povabilo, kateremu se je po dveh svojih zastopnicah radevolje odzvala.

Razstavljeni izdelki pričajo o temeljitosti in veliki požrtvovalnosti učnega osebja kakor tudi o spretnosti učencev in učenek na tej šoli.

G. ravnatelj Reischer je ob otvoritvi razstave obrazložil težkoče ob ustanovitvi te šole in njen razvoj ter povdaril, da se njeno vodstvo zelo trudi za njen nadaljnji razvoj in razširjenje njenega delokroga tudi na druge tehnične panoge, ki na tej šoli še niso zastopane.

Želimo vodstvu »Obrtne šole« še nadalje obilo najboljših uspehov.

Prva žena v belgijskem parlamentu.

Belgija še ne pozna splošne volilne pravice. Samo nekaterim ženam se je po posebnih zaslugah podelila volilna pravica. K tem spada tudi Lucija Dujardin. V vojni je med zasedenjem po Nemcih mnogo pomagala svojim rojakom. Vsled tega je bila od Nemcev obsojena na smrt

in pomiloščena na dosmrtno ječo. Šele preobrat ji je prinesel svobodo. Hrabra žena je prejela visoko odlikovanje in si je izprosila od vlade posebno dovoljenje, da je bilo poslanih 300 dunajskih otrok v Belgijo na počitnice. Sedaj je bila hrabra žena izvoljena v parlament kot socialistična poslanka. Ona je prva žena v belgijskem parlamentu.

Smrtna kazen v Vatikanu.

Iz časopisnih poročil posnemamo, da vsebuje zakonik novoustanovitve ne papeževe države tudi smrtno kazen za one, ki bi se pregrešili zoper papežovo življenjsko varnost, kar se nikakor ne strinja z nauki sv. pisma in evangelija. Saj pravi gospod: »Maščevanje je moje...« Kristus pa je rekel Petru: »Vtakni meč v nožnico, kajti, kdor se z mečem brani, bo z mečem pokončan.« In tudi peta božja zapoved veli: »Ne ubijaj.«

Ptuj.

Vse članice »Zveze delavskih žen in deklet« se prosi, da poravnava redno mesečno članarino v prodajalni Konzumnega društva za Slovenijo pri sodružici Petek. Katera zaostanka ne bo pravočasno poravnala, ji bomo »Ženski list« ustavile.

Sodružice, izpolnjujte dolžnosti napram svoji organizaciji pravočasno!

Odbor.

Za tiskovni sklad

so darovale: Korpar Marija, Ptuj 20 Din; Gabriel Terezija, Ptuj, po bloku nabrala 11 Din; Petek Ida, Ptuj, po bloku nabrala 10 Din; sodružice iz Trbovelj nabrale po bloku 25 Din; sodružice iz Save 11 Din; Justin Mici, Lesce, nabrala po bloku 104 Din; Pristau Fanka, Gustečnik Marija, Prevalnik Brigita iz Črne po 1 Din; nabrano v Črni 3 Din; Kristan Ana 4 Din; Vertačnik Marija 2 Din; Mihelj Pepca 3 Din; Čargonja Julija 5 Din; R. K. 4 Din; Uršič Ljudmila 2 Din; Vuk Štefanija 2 Din; C. Korun 1 Din; najdeno v pisarni Konzumnega društva 2 Din; Eržen Josipina 18 Din, vse iz Ljubljane.

Hranilne vloge vlagaj
Vse potrebščine nakupuj

**Širite
naš list!**

KONZUMNEM DRUŠTVU ZA SLOVENIJO

v Ljubljani in njegovih podružnicah.